

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์” โดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้ ๑) เพื่อศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ๒) เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และนำเสนอแนวทางการมีบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยการใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือคณะกรรมการหมู่บ้าน จำนวน ๙๘ หมู่บ้าน ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๑,๔๑๐ คน ซึ่งใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง จากสูตร Taro Yamane กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๑๒ คน วิเคราะห์ข้อมูลโดย หาค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) การวิเคราะห์ ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different : LSD.) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/ปวช. มีตำแหน่งหน้าที่ผู้ใหญ่บ้าน/ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน มีระยะเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ ๑-๕ ปี

๕.๑.๒ ระดับบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๓ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการพบปะเยี่ยมเยียนและร่วมกิจกรรมเพื่อป้องกันอาชญากรรม บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๔.๐๑

๒. ด้านการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๖

๓. ด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมเพื่อป้องกันอาชญากรรม บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๕

๔. ด้านการเตรียมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรม บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๗๘

๕. ด้านการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชนเพื่อการป้องกันอาชญากรรม บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๙

๖. ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๘๐

๗. ด้านการติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขในการป้องกันอาชญากรรม บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ๓.๖๑

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อนำไปสู่การตอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียด ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๗๔๘) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๒ ผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๐๕๔) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนน้อยกว่าผู้นำชุมชนที่มีอายุมากกว่า ๕๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผู้นำชุมชนที่มีอายุ ๓๑-๔๐ ปี และ อายุ ๔๑-๕๐ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจน้อยกว่าผู้นำที่มีอายุมากกว่า ๕๐ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

สมมติฐานที่ ๓ ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๘๗๒) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๔ ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๖๑๖) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานที่ ๕ ผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๐๑๙) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้นำที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านการพบปะเยี่ยมเยียนและร่วมกิจกรรม ด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชน ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจและด้านการติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข รายละเอียดดังนี้

ผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๑-๕ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านการพบปะเยี่ยมเยียนและร่วมกิจกรรมน้อยกว่าผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๑๖ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๑-๕ ปี และระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่ ๖-๑๐ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมน้อยกว่าผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๑๖ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๑-๕ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมน้อยกว่าผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๖-๑๐ ปี และผู้นำที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๑๑-๑๕ ปี และ ๑๖ ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม มากกว่าผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๖-๑๐ ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ ๑-๕ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไข น้อยกว่าผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่ ๑๖ ปีขึ้นไป และผู้นำชุมชนที่มีระยะการปฏิบัติหน้าที่ ๖-๑๐ ปี มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการติดตามผล ประเมินผล และ

ปรับปรุงแก้ไข น้อยกว่าผู้นำชุมชนที่ระยะเวลาปฏิบัติหน้าที่ ๑๖ ปีขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕.๑.๔ สรุปปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ครั้งนี้ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ ซึ่งจำแนกเป็นรายด้าน ได้ดังนี้

๑. ด้านการพบปะเยี่ยมเยียนและร่วมกิจกรรมเพื่อป้องกันอาชญากรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๑$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การสนับสนุนในการสร้างความเชื่อมั่นและ ความเชื่อใจเจ้าหน้าที่ตำรวจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของด้านนี้ คือ ($\bar{X} = ๓.๙๗$) เกิดจากปัญหาในเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างตำรวจ ผู้นำชุมชนและประชาชน มีน้อย, ผู้นำชุมชนต้องการเห็นเจ้าหน้าที่ตำรวจออกตรวจตลอดเวลา เสนอแนะให้มีการฝึกอบรมประชาชนในชุมชนและเพิ่มการประชาสัมพันธ์งานป้องกันอาชญากรรม ส่งเสริมกิจกรรม Stop Walk and Talk ของตำรวจภูธรภาค ๖ เพราะเป็นการสร้างความความเข้าใจ ไว้วางใจระหว่างประชาชนและเจ้าหน้าที่ฝ่ายรัฐ อันจะนำไปสู่ความรัก ความศรัทธา

๒. ด้านการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๕$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐศึกษา วิเคราะห์สภาพหรือหาการป้องกันและแก้ไขปัญหามาของชุมชนทำให้เกิดอาชญากรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของด้านนี้ คือ ($\bar{X} = ๓.๗๔$) เกิดจากปัญหาเพราะผู้นำชุมชนและประชาชนขาดความรู้การแก้ไขปัญหามาของอาชญากรรมที่ถูกต้อง การแก้ไขปัญหามาของอาชญากรรมในชุมชนอาศัยประสบการณ์ตรง มีการลองผิดลองถูก ปัญหาเกี่ยวกับการที่ประชาชนในชุมชนไม่ให้ความร่วมมือและปัญหาประชาชนไม่เชื่อมั่นในศักยภาพของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม เสนอแนะให้จัดตั้งเจ้าหน้าที่ฝ่ายตำรวจเป็นชุดเฉพาะกิจ เข้าไปดำเนินงานในด้านนี้โดยตรง จัดให้มีการอบรมให้ความรู้ผู้นำชุมชนและประชาชนทุกเดือน ฝึกประชาชนให้มีความกล้าแสดงความคิดเห็น และตัดสินใจในการแก้ปัญหามาของอาชญากรรม

๓. ด้านการประชุมวางแผนงานร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๘$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การระดมความคิดเห็นเพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์ สภาพการณ์และข้อมูลต่างๆ ร่วมกับประชาชนในพื้นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของด้านนี้ คือ ($\bar{X} = ๓.๕๖$) เกิดจากปัญหาประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการประชุมเพื่อหาแนวทางป้องกันปัญหามาของอาชญากรรม ประชาชนเกิดความรู้สึกกลัวความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหากร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและปัญหาประชาชนไม่มีเวลาว่างเพราะต้องทำงานหนัก เสนอแนะการปรับเปลี่ยนเวลาในการประชุมของหมู่บ้าน/ชุมชนให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนในหมู่บ้านหรือชุมชน สร้างจิตสำนึกของประชาชนให้ศรัทธาในงานป้องกันอาชญากรรม หาวิธีที่จะทำให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมแบบเจาะจง เช่น ออกหนังสือเชิญเข้าร่วมประชุม ให้รางวัลเป็นแรงจูงใจแก่ประชาชนที่เข้าการร่วมประชุมเป็นประจำ ทำกล่องรับความคิดเห็นหรือแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับอาชญากรรมของหมู่บ้าน/ชุมชน

๔. ด้านการเตรียมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๘$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และขวัญกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของด้านนี้ คือ ($\bar{X} = ๓.๕๖$) ปัญหาเพราะไม่มีเงินงบประมาณ งานด้านการป้องกันอาชญากรรมมีรูปธรรมที่ไม่ชัดเจน ขาดการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่บูรณาการระหว่างหน่วยงาน ในชุมชน ทำให้ขาดการเตรียมการจัดระบบงานและการตรวจสอบความพร้อมในการปฏิบัติงาน เสนอแนะ การปกครองในหมู่บ้านแบ่งออกเป็นคุ้มๆ แต่ละคุ้มต้องกำหนดเป้าหมายด้านการป้องกันอาชญากรรมให้ชัดเจนเป็นข้อๆ การแก้ปัญหาอาชญากรรมของชุมชนต้องบันทึกอย่างเป็นระบบเพื่อเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป

๕. ด้านการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชนเพื่อการป้องกันอาชญากรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๙$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การออกไปพบปะเพื่อแนะนำประชาชนในชุมชนให้สามารถป้องกันตนเองจากปัญหาอาชญากรรมอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของด้านนี้ คือ ($\bar{X} = ๓.๘๕$) ปัญหาเพราะผู้นำชุมชนขาดความรู้ความเข้าใจในงานป้องกันอาชญากรรมที่ดีทำให้มีการถ่ายทอดความรู้แก่ประชาชน ผู้นำชุมชนต้องการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าร่วมประชุมในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรม เสนอแนะให้ผู้นำชุมชนควรเพิ่มการเข้าถึงประชาชนและจัดให้มีการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมแก่ประชาชนในรูปแบบต่างๆ เช่น กิจกรรมให้ความรู้แก่ประชาชน, กิจกรรมครู ๕ นาที เป็นการใช้เวลาระยะสั้นๆ พูดคุยกับประชาชนเพื่อแนะนำให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องอาชญากรรม ยาเสพติดและอุบัติเหตุ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมการต่อต้านยาเสพติดในเด็กนักเรียนหรือโครงการ D.A.R.E. ประเทศไทย ซึ่งเป็นโครงการสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดในเด็กนักเรียน ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมหมู่บ้านศีล ๕ นำศีลเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจในการดำเนินชีวิต รู้รักสามัคคี

๖. ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๐$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการผลักดันให้มีการจัดทำตู้รับข่าวสาร ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของประชาชนในชุมชนที่มีต่อปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของด้านนี้ คือ ($\bar{X} = ๓.๖๔$) ปัญหาคือประชาชนไม่กล้าแสดงออกและร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพราะเชื่อว่าการป้องกันอาชญากรรมนั้นเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจลำพังฝ่ายเดียว ขาดการประสานงานของหน่วยงานด้านป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ ปัญหาการไม่ไว้วางใจตำรวจ ปัญหาไม่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามาสนับสนุนงานป้องกันอาชญากรรม ไม่มีเครือข่ายร่วมป้องกันอาชญากรรม เสนอแนะให้เจ้าหน้าที่ภาครัฐเข้าไปในพื้นที่เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมเพื่อให้ผู้นำชุมชนและราชการเกิดสัมพันธ์อันดีต่อกัน เกิดความไว้วางใจ ใช้ระบบการสื่อสารที่ทันสมัยในการติดต่อกับราชการเช่นระบบ กลุ่ม Line มีการจัดทำแผนป้องกันอาชญากรรมชุมชน ฝ่ายท้องถิ่นให้การสนับสนุนงบประมาณงานป้องกันอาชญากรรม

๗. ด้านการติดตามผล ประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขในการป้องกันอาชญากรรม
โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๖๑$) แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานด้านป้องกันอาชญากรรมในชุมชนมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดของด้านนี้ คือ ($\bar{X} = ๓.๕๖$) ปัญหาคือการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนไม่มีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ แนวทางการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมไม่ชัดเจน ปัญหาการบังคับใช้กฎหมาย และปัญหาขาดขวัญและกำลังใจสำหรับผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันอาชญากรรม เสนอแนะให้มีการจัดทำสถิติคดีในชุมชน กำหนดเป้าหมายการป้องกันอาชญากรรมของชุมชนเพื่อกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และปรับปรุงแก้ไขเพื่อประสิทธิภาพการป้องกันอาชญากรรมของชุมชนต่อไป

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

ผลการศึกษาค้นคว้าข้อมูล บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ มีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ ระดับบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอ บรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ จากผลการวิจัย พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นายเจษฎา ช่อมจันทา** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหา ยาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์ ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนด้านป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในพื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายา ผู้นำชุมชนได้มีการจัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหายาเสพติด มีการสอดส่องดูแลประชาชนว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับยาเสพติดหรือไม่ บทบาทผู้นำชุมชนได้มีการจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังภัยและแก้ไขปัญหายาเสพติด^๑ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ชูเพียน มาหะมะ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านในชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด จังหวัดนราธิวาส ที่ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาบางประการที่มีผลต่อภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด ได้แก่ การดำเนินป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน ขาดการสร้างเครือข่ายในการติดต่อประสานงานและขาดงบประมาณค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่^๒ แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดาบตำรวจวันชัย สุขเจริญ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีเมืองนครสวรรค์ ที่ผลการวิจัยพบว่าบทบาทในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจเมืองนครสวรรค์ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง ๕ ด้านคือ ด้านการจัดสาย

^๑ เจษฎา ช่อมจันทา, “บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลนคร นครสวรรค์”, **ปริญญาณิพนธ์พุทธศาสนดรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^๒ ชูเพียน มาหะมะ, “ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำของผู้ใหญ่บ้านในชุมชนเข้มแข็งเอาชนะยาเสพติด จังหวัดนราธิวาส”, **ปริญญาณิพนธ์พุทธศาสนดรมหาบัณฑิต สาขาสังคมเพื่อการพัฒนาคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, ๒๕๕๐).

ตรวจ ด้านการแสวงหาความร่วมมือ ด้านการประสานงานระหว่างรัฐและเอกชน ด้านการสืบสวน จับกุม และด้านการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐาน^๓

๕.๒.๒ ด้านการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนและร่วมกิจกรรม เพื่อป้องกัน อาชญากรรม พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนและร่วมกิจกรรมอยู่ในระดับมากใน ขณะเดียวกันจากข้อมูลในเชิงลึกพบว่า บทบาทของผู้นำก็มีการออกไปพบปะเยี่ยมเยียนประชาชน เช่น กิจกรรม Stop Walk and Talk ของตำรวจภูธรภาค ๖ เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ความ เข้าใจและความไว้วางใจเพื่อให้ประชาชนเกิดความรู้สึกในกิจการงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รู้จักนิยัยใจ คอ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน มีความเป็นพวกเดียวกัน เกิดการรวมเป็นภาคีเครือข่ายในการ ป้องกันอาชญากรรม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ร.ต.อ.ภพธร จิตมั่น ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วม ของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภาเทศบาลในจังหวัด ปทุมธานี พบว่า สมาชิกเทศบาลมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่ พบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ให้ความสนใจเท่าที่ควรเกี่ยวกับความร่วมมือของสมาชิกสภาเทศบาล^๔

๕.๒.๓ ด้านการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัด นครสวรรค์ ด้านการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับ มาก และจากการข้อมูลเพิ่มเติมยังพบว่าบทบาทผู้นำยังมีการเรียนรู้และรู้จักชุมชน ทำให้สามารถ อธิบายสถานการณ์ต่างๆของชุมชน จำเป็นอย่างยิ่งในการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจในการป้องกัน ปราบปรามอาชญากรรม เพราะบางยุทธวิธีในการป้องกันอาชญากรรมของผู้นำชุมชนเกิดจาก ประสบการณ์ตรงในการลงมือปฏิบัติ ซึ่งทั้งตำรวจและผู้นำชุมชนจะได้มีข้อมูลใหม่เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาการป้องกันอาชญากรรมต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสังเวียร ปัญญาโร ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของพระสงฆ์ในการนำหลักพุทธธรรม มาประยุกต์ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษา พระครูสุภาจาวัณณ์” พบว่า ด้านปัญหาความ ต้องการของประชาชนอยู่ในระดับมาก มีการนำหลักธรรมมาใช้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจเพื่อให้ เกิดความสุขแบบยั่งยืนที่พึ่งตนเองได้^๕

^๓ วรรณชัย สุขเจริญ, “บทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานี ตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์”, *ปริญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^๔ ร.ต.อ.ภพธร จิตมั่น, “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม : ศึกษาเฉพาะ กรณีสมาชิกสภาเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี”, *ปริญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต(พัฒนาสังคม) สาขาพัฒนาสังคม*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๓).

^๕ พระมหาสังเวียร ปัญญาโร, “บทบาทของพระสงฆ์ในการนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ในการ พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน กรณีศึกษา พระครูสุภาจาวัณณ์”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๐).

๕.๒.๔ ด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการป้องกัน

อาชญากรรม พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก และยังมีข้อมูลเพิ่มเติมพบว่า บทบาทผู้นำชุมชนได้มีการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนเป็นกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจในปัญหา เนื้อหาสาระกำหนดวัตถุประสงค์ของชุมชนโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม โดยทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และในการประชุมควรกำหนดเวลาการประชุมให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม กำหนดให้มีช่องทางแจ้งเบาะแสอาชญากรรมที่เป็นความลับ เช่น การแจ้งเบาะแสอาชญากรรมผ่านช่องทางกล่องรับความคิดเห็น เพื่อให้รู้ทันปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **จารุณี นุ่มพูล** ศึกษาวิจัยเรื่อง ผลการใช้กิจกรรมด้านยาเสพติดที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของวัยรุ่นที่มีสุขภาพจิต สติปัญญาและประสบการณ์ทางสังคมแตกต่างกัน พบว่า ด้านการวางแผนป้องกันการติดยาเสพติดของวัยรุ่นอยู่ระดับมาก ซึ่งจากการวิจัยมีการนำแผนงานกิจกรรมนำไปใช้ในกลุ่มวัยรุ่นเพื่อป้องกันยาเสพติดได้เพราะวัยรุ่นให้ความสนใจ^๖

๕.๒.๕ ด้านการเตรียมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อมในการป้องกัน

อาชญากรรม พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการเตรียมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก และยังพบว่า บทบาทผู้นำมีการจัดเตรียมระบบงานและประเมินความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นแผนงาน ขั้นตอนวิธีการ วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญมากในการปฏิบัติงาน ดังนั้นทุกหมู่บ้านต้องเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ คือ ต้องบริหารจัดการการปกครองหมู่บ้านแบบกระจายอำนาจโดยแบ่งการปกครองออกเป็นคุ้มๆ แต่ละคุ้มมีเป้าหมาย(ระบบงาน)และวิธีประเมินผลงาน(เป็นข้อๆ)เป็นกติกาของแต่ละคุ้ม/หมู่บ้าน/ชุมชน พร้อมทั้งมีการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ของหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เจษฎา ช้อมจันทา** ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอยู่ในระดับมาก เพราะมีการจัดกิจกรรมและส่งเสริมให้ชุมชนอย่างต่อเนื่อง^๗

๕.๒.๖ ด้านการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชนเพื่อการ

ป้องกันอาชญากรรม พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชนเพื่อการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก และยังมีข้อมูลในเชิงลึกพบว่า บทบาทผู้นำมีการแนะนำให้

^๖ จารุณี นุ่มพูล, “ผลการใช้กิจกรรมด้านยาเสพติดที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับยาเสพติดของวัยรุ่นที่มีสุขภาพจิต สติปัญญาและประสบการณ์ทางสังคมแตกต่างกัน”, **ปริญาญการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๗).

^๗ เจษฎา ช้อมจันทา, “บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหายาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์”, **ปริญาญพุทธศาสนมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมเป็นวิธีการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด กิจกรรมการให้ความรู้แก่ประชาชนต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากทุกภาคส่วน ส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมโดยนำหลักศีล ๕ ของพระพุทธศาสนามาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ รู้รักสามัคคี เพื่อความสงบสุขของสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เจษฎา ช่อมจันทา** ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์ พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนด้านการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เพราะมีการประสานงาน จัดกิจกรรมอบรม อบรม รณรงค์มีประสานงานนำวิทยากรมาเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด^๘

๕.๒.๗ ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก และยังมีข้อมูลบางส่วนพบว่าบทบาทผู้นำชุมชนที่ต้องอธิบายให้ประชาชนและตำรวจที่ร่วมกิจกรรมเข้าใจหน้าที่ของตนเอง เพราะหากประชาชน ทุกคนทำหน้าที่ของตนอย่างบริบูรณ์ เติบโตความรู้ ความสามารถ มีการดำเนินงานป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ เป็นการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนกิจการงานตำรวจในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ **ดาบตำรวจวรรณชัย สุขเจริญ** ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์ พบว่า บทบาทเจ้าหน้าที่ตำรวจด้านประสานงานระหว่างรัฐและเอกชนอยู่ในระดับปานกลาง ขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐและประชาชน^๙

๕.๒.๘ ด้านการติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขในการป้องกันอาชญากรรม พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านการติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมาก และพบว่าข้อมูลเพิ่มเติมว่าบทบาทผู้นำชุมชนมีการวางแผนงาน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ผู้นำได้มีการติดตามผลความสำเร็จของโครงการและกิจกรรมที่ดำเนินการไปแล้วนั้นเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากน้อยเพียงใด ควรปรับปรุงในส่วนใดเพื่อให้เข้ากับยุคสมัยที่การก่ออาชญากรรมมีการพัฒนามาจากหลายรูปแบบ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นผู้นำได้มีการปรับเปลี่ยนแผนการทำงานอย่างต่อเนื่องและมีการประเมินผล อย่างเป็นรูปธรรม จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำชุมชนต้องพัฒนารูปแบบการติดตามผล ประเมินผล ต้องมีการบันทึกวิธีหรือรูปแบบในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนต่อไป ซึ่งไม่สอดคล้องกับ **ดาบตำรวจจิระศักดิ์ เหล่าอินทร์** ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม

^๘ เจษฎา ช่อมจันทา, “บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาอาชญากรรมในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์”, **ปริญญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, อ้างแล้ว.

^๙ ดาบตำรวจวรรณชัย สุขเจริญ, “บทบาทในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองนครสวรรค์”, **ปริญญานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์ พบว่า ด้านการติดตามประเมินผลในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมอยู่ในระดับปานกลาง เพราะผู้นำชุมชนไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานป้องกันและไม่มี การติดตามประเมินผลการป้องกันอาชญากรรม^{๑๐}

๕.๒.๒ ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า

ผู้นำชุมชนที่มีเพศต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อบรบพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิจจา โพแดง ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์” พบว่า การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาล ไม่แตกต่างกัน^{๑๑}

ผู้นำชุมชนที่มีอายุต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๐๕๔) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระศักดิ์ เหล่าอินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์” ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำแหน่ง พบว่ามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมไม่แตกต่างกัน^{๑๒}

ผู้นำชุมชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๘๗๒) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิระศักดิ์ เหล่าอินทร์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์” ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และตำแหน่ง พบว่ามีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมไม่แตกต่างกัน^{๑๓}

^{๑๐} จิระศักดิ์ เหล่าอินทร์, “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์”, *ปริญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๑๑} กิจจา โพแดง , “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์”, *ปริญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๑๒} จิระศักดิ์ เหล่าอินทร์, “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์”, *ปริญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๑๓} จิระศักดิ์ เหล่าอินทร์, “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในเขตอำเภอเมืองนครสวรรค์”, *ปริญาพุทธศาสตร์มหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

ผู้นำชุมชนที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๖๑๖) จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระสมุห์ศิริชัย ฐานุตโตโร (เพ็ชรรัตน์)** ได้ศึกษาเรื่อง “ความคาดหวังของครูและผู้ปกครองต่อบทบาทด้านเผยแพร่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑ ” พบว่าครูและผู้ปกครองมีความเห็นต่อบทบาทที่เป็นพระสอนศีลธรรมในโรงเรียนได้แสดงบทบาทด้านการเผยแพร่พระพุทธศาสนา โดยภาพรวมอยู่ระดับมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑^{๑๔} และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เจษฎา ซ่อมจันทา** ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์” พบว่า บทบาทตำแหน่งผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดด้านการเฝ้าระวังภัยยาเสพติด และด้านการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ^{๑๕}

ผู้นำชุมชนที่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ต่างกันมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมของสถานีตำรวจภูธรบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ ๐.๐๕ (Sig. = ๐.๐๑๙) จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ **กิจจา โพแดง** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์” เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลพบว่าผู้นำชุมชนที่มีเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้ และระยะเวลาอาศัยในเขตเทศบาล ไม่แตกต่างกัน^{๑๖} และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ร.ต.อ.บุญลือ เอี่ยมไย** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการควบคุมอาชญากรรมตำบลท่ากว้าง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” ผลการวิจัยพบว่าผู้ที่อยู่ในชุมชนเป็นระยะเวลานานมักให้ความร่วมมือต่อการป้องกันอาชญากรรม มากกว่าผู้ที่เพิ่งย้ายเข้ามาอยู่ใหม่ เพราะผู้ที่อาศัยอยู่ในชุมชนเป็นเวลานานมักจะเกิดการหวงแหนในถิ่นที่อยู่ของตน^{๑๗} และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ร.ต.อ.วิศิษฐ์ มะอักษร** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาบทบาทของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน จังหวัดนครปฐม” ผลการวิจัยพบว่าระดับความคิดเห็นของตำรวจเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ๖ กลุ่มประสบการณ์ทำงาน

^{๑๔} พระสมุห์ ฐานุตโตโร (เพ็ชรรัตน์), “ความคาดหวังของครูและผู้ปกครองต่อบทบาทด้านการเผยแพร่พระพุทธศาสนาในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต ๑”, **ปริญาพุทธศาสนตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๑๕} เจษฎา ซ่อมจันทา, “บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันปัญหาเสพติดในเขตพื้นที่เทศบาลนครนครสวรรค์”, **ปริญาพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๑๖} กิจจา โพแดง , “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลลาดยาว อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์”, **ปริญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖).

^{๑๗} ร.ต.อ.บุญลือ เอี่ยมไย, “การศึกษาตำรวจชุมชนสัมพันธ์ในการควบคุมอาชญากรรมตำบลท่ากว้าง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่” ,**การค้นคว้าแบบอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๕๐).

ปรากฏว่ากลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน ๒๕ ปี มีระดับความคิดเห็นสูงสุด(ค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๐๗๗) รองลงมาคือกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงาน ๕-๙ ปี และกลุ่มที่มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า ๕ ปี^{๑๘} แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ร.ต.อ.ภพธร จิตมั่น ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภาเทศบาล ในจังหวัดปทุมธานี” พบว่า สมาชิกสภาเทศบาลมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรมในระดับปานกลาง โดยปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับการมีส่วนร่วมในการป้องกันอาชญากรรม คือ ตำแหน่ง และประสบการณ์เกี่ยวกับอาชญากรรมและประสบการณ์ที่ได้รับการฝึกอบรม^{๑๙}

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง “บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์” ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ด้านการพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนและร่วมกิจกรรม เพื่อป้องกันอาชญากรรม อันจะทำให้การป้องกันอาชญากรรมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายขององค์กรนั้น ควรทำโครงการในลักษณะที่เป็นการออกไปพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนและร่วมกิจกรรมกับประชาชนให้มากยิ่งขึ้นแต่ต้องไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชนเพื่อการเข้าถึงประชาชน ลดความกลัว ความวาดระแวงเจ้าหน้าที่ของรัฐ สร้างความไว้วางใจกับประชาชน เช่น กิจกรรม Stop Walk and Talk ของตำรวจภาค ๖ เป็นกิจกรรมเพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างความไว้วางใจเพื่อให้ประชาชนเกิดความศรัทธาในกิจการงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ลดช่องว่างระหว่างตำรวจกับประชาชน ทำให้รู้จักกันสยใจคอซึ่งกันและกันมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน เกิดความรู้สึกเป็นพวกเดียวกัน เกิดการรวมตัวกันเป็นภาคีเครือข่ายในการป้องกันอาชญากรรมในลักษณะหุ้นส่วนความปลอดภัยในหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งเป็นการแสวงหาความร่วมมือในการป้องกันอาชญากรรม ยาเสพติด และอุบัติเหตุต่างๆ

๒. ด้านการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม พบว่า บทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมากและจากการรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมยังพบว่าบทบาทของผู้นำยังเป็นการเรียนรู้และรู้จักหมู่บ้าน/ชุมชน ทำให้รู้และเข้าใจ สามารถอธิบายสถานการณ์ต่างๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อบริหารจัดการงานด้านกำลังเจ้าหน้าที่ของภาครัฐในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมได้เหมาะสมเพราะการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมนั้น การใช้ยุทธวิธีในการป้องกันอาชญากรรมบางอย่างของผู้นำชุมชน

^{๑๘} ร.ต.อ.วิศิษฐ์ มะอักษร, “การพัฒนาบทบาทของตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมเพื่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน”, สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิต (การบริหารและนโยบายสวัสดิการสังคม), (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๐).

^{๑๙} ร.ต.อ.ภพธร จิตมั่น, “การมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรม : ศึกษาเฉพาะกรณีสมาชิกสภาเทศบาลในจังหวัดปทุมธานี”, ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม), สาขาพัฒนาสังคม, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๓).

นั้นเกิดจากประสบการณ์ตรงในการลองผิดลองถูกที่ขาดความชำนาญ จำเป็นต้องได้รับการแนะนำช่วยเหลือจากผู้มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้านจากเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่โดยตรงเช่นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ทั้งนี้การออกไปทำการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัญหาชุมชนของเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้นำชุมชนยังก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนางานด้านการป้องกันอาชญากรรมต่อไป ดังนั้นจึงควรมียุทธศาสตร์การเสริมศักยภาพของผู้นำชุมชนหรือผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน เช่น ชูรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) เพื่อประสิทธิภาพในงานด้านป้องกันอาชญากรรมในหมู่บ้าน/ชุมชน

๓. ด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม ผู้นำชุมชนได้แสดงบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมากและยังมีข้อมูลอีกด้วยว่าผู้นำชุมชนได้มีการประชุมวางแผนร่วมกับผู้นำชุมชนและประชาชนสร้างความเข้าใจในปัญหา เนื้อหาสาระ กำหนดวัตถุประสงค์ของหมู่บ้าน/ชุมชนโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม โดยทุกคนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และในการประชุมควรกำหนดเวลาการประชุมให้สอดคล้องกับบริบทของสังคม กำหนดให้มีช่องทางแจ้งเบาะแสอาชญากรรมที่เป็นความลับ เช่น การแจ้งเบาะแสอาชญากรรมผ่านช่องทางกล่องรับความคิดเห็น เพื่อให้รู้ทันปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ควรสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมโดยอาจมีรางวัลให้แก่ประชาชนที่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมนี้อย่างต่อเนื่อง ตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน

๔. ด้านการเตรียมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรม ผู้นำชุมชนได้แสดงบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการเตรียมการจัดระบบงานและประเมินความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรมและยังพบว่าบทบาทของผู้นำชุมชนมีความสำคัญมากในการจัดเตรียมระบบงานและประเมินความพร้อมในการป้องกันอาชญากรรม ไม่ว่าจะเป็นแผนงาน ขั้นตอนวิธีการ วัสดุอุปกรณ์ ซึ่งเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานด้านป้องกันปราบปราม ดังนั้น ทุกหมู่บ้านควรจะต้องเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ เช่น การบริหารจัดการการปกครองหมู่บ้านแบบกระจายอำนาจโดยแบ่งการปกครองออกเป็นคุ้มๆ แต่ละคุ้มมีเป้าหมาย (ระบบงาน) การป้องกันอาชญากรรมและวิธีประเมินผลงาน (เป็นข้อๆ) เป็นกติกาของแต่ละคุ้ม/หมู่บ้าน/ชุมชน พร้อมทั้งบันทึกการป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ เป็นมาตรฐานการป้องกันของหมู่บ้าน/ชุมชน

๕. ด้านการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชนเพื่อการป้องกันอาชญากรรม ผู้นำชุมชนมีบทบาทเป็นผู้นำในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเองและชุมชนเพื่อการป้องกันอาชญากรรมและยังมีข้อมูลในเชิงลึกพบว่าบทบาทผู้นำมีการแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันอาชญากรรมที่ดี ซึ่งกิจกรรมการให้ความรู้แก่ประชาชนควรได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วน และเพื่อส่งเสริมให้ผู้นำชุมชนและประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีของสังคมควรนำหลักศีล ๕ ของพระพุทธศาสนามาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ มีความสามัคคี และเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม

๖. ด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรม ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในด้านการจัดระบบประสานความร่วมมือระหว่างประชาชนกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมและยังมีข้อมูลบางส่วนพบว่าผู้นำชุมชนมีบทบาทที่ต้องอธิบายหรือทำความเข้าใจกับประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน ให้ประชาชนและตำรวจที่ร่วมกิจกรรมเข้าใจหน้าที่ของตนเอง เพราะหากประชาชนทุกคนทำหน้าที่ของตนอย่างบริบูรณ์ เต็มความรู้ ความสามารถ ในการดำเนินงานป้องกันอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ ประชาชนและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนกิจการงานตำรวจ การประสานงานกับฝ่ายราชการหรือตำรวจผ่านช่องทางที่ทันสมัย ประหยัดและรวดเร็ว เช่น จัดตั้งกลุ่ม Line หรือช่องทางที่เหมาะสมกับบริบทของสังคมและกฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้อง โดยการควบคุมและสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าวโดยมีเจ้าภาพที่ชัดเจน เช่น มอบหมายให้ฝ่ายปกครอง หรือ ฝ่ายท้องถิ่น เป็นเจ้าภาพหลักสนับสนุนงบประมาณร่วมกับภาคเอกชนหรือกองทุนเพื่อสาธารณะต่างๆ ของหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้การป้องกันอาชญากรรมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๗. ด้านการติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขในการป้องกันอาชญากรรม ผู้นำชุมชนมีบทบาทในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ด้านการติดตามผล ประเมินผล และปรับปรุงแก้ไขในการป้องกันอาชญากรรมอยู่ในระดับมากและพบว่ามีข้อมูลเพิ่มเติมเรื่องบทบาทในการวางแผนงาน การจัดลำดับความสำคัญของโครงการและกิจกรรมเพื่อป้องกันอาชญากรรม มีการติดตามประเมินผลถึงความสำเร็จของโครงการและกิจกรรมที่ดำเนินการไปในหมู่บ้าน/ชุมชน แต่ยังไม่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน ผู้นำชุมชนควรพัฒนารูปแบบการติดตามผล ประเมินผล โดยจัดให้มีการบันทึกอย่างเป็นระบบเพื่อพัฒนาวิธีหรือรูปแบบในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชน เช่น จัดทำสถิติคดีอาญาที่เกิดในหมู่บ้าน/ชุมชน เปรียบเทียบต่อประชากรและปีพุทธศักราช เพื่อแสดงสถิติดังกล่าวให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้และเข้าถึงได้ง่าย จะได้ตระหนักถึงพิษภัยของอาชญากรรมและสามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาประกอบการจัดทำแผนในการป้องกันอาชญากรรมของหมู่บ้าน/ชุมชน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑. ควรน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน เช่นลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น และเพิ่มรายได้ โดยการหาอาชีพเสริมในวันหยุดราชการ เพื่อเพิ่มรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิตของข้าราชการ

๒. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ข้าราชการได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ หรือศึกษาดูงานทั้งในประเทศ และต่างประเทศ เข้าร่วมประชุมสัมมนาอย่างสม่ำเสมอ และเป็นธรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดให้มีสวัสดิการด้านต่างๆ เช่น สวัสดิการเพื่อการศึกษา กองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ สหกรณ์ออมทรัพย์ ฯลฯ

๔. ควรมีการสร้างมาตรการในเรื่องความปลอดภัยในการทำงาน และส่งเสริมสุขภาพให้กับคณะกรรมการหมู่บ้าน

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

หากมีการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ในครั้งต่อไป ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินการวิจัยในลักษณะต่อไปนี้

๑. ควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปศึกษาหาประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

๒. ควรนำการศึกษาบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ไปใช้ในพื้นที่อำเภออื่นๆ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบระดับบทบาทของผู้นำชุมชน แตกต่างกันหรือไม่

๓. ควรศึกษาการพัฒนาบทบาทของผู้นำชุมชนในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่อำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยเน้นทฤษฎีอื่นๆ